

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri pošt. hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-69.

Leto XVII.

V Ljubljani, v soboto, dne 3. novembra 1934.

Štev 123.

Aleksandrova cesta na morje

Najlepši spomenik si je postavil naš blagopokojni viteški kralj Aleksander I. Zedinitelj sam, ker se je s svojimi deli za narod tako nezabrisno vklesal v narodna srca, da je za vse čase legendarni junak jugoslovanskega naroda. V srcih svojega naroda že ima kralj Aleksander svoj najlepši in tudi najbolj dragocen spomenik, kakor ga nihče ne more zgraditi enakega. To je moral že ves tuji svet priznati, ki si nikdar niti misliti ni mogel, da more kateri narod za svojim vladarjem tako iskreno žalovati, kakor žaluje jugoslovanski narod za svojim mučeniškim voditeljem.

A prav zato, ker jugoslovanski narod tako zelo ljubi svojega blagopokojnega vladarja, je tudi naravno, če ni kraja v državi, kjer ne bi razmišljali o postavitvi primerne spomenika kralju, da tako tudi na zunaj dokumentirajo to, kar jim je v srcu. Vsi ti predlogi za postavitve spomenikov so zato le dokaz ore globoke ljubezni, ki je družila naš narod z blagopokojnim kraljem v eno neločljivo celoto. Zato zaslužijo vsi ti predlogi vse upoštevanje, čeprav ni treba, da bi zaradi tega sprejemali vse te predloge brez kritičnosti. Kajti globoka ljubezen do velikega kralja zahteva tudi to, da so ti spomeniki v skladu z duhom velikega kralja in da so zares njegovi vredni spomeniki. Zato je neobhodno potrebno, da se je tudi z vodilnega mesta opozorila na vse to naša javnost.

V skladu z vsem tem je bilo tudi v Sloveniji že sprejetih več predlogov, kako najlepše počastiti spomin pokojnega velikega kralja. Tako je Kranj sklenil, da zgradi v spomin na kralja Aleksandra bolnišnico in druge humanitarne ustanove, protituberkulozna liga predlaga posebno bolnišnico za tuberkulozne, z druge strani se predlaga zgraditev vseučiliške knjižnice v Ljubljani itd. Treba priznati, da so vsi ti predlogi več ali manj upravičeni in nekateri naravnost vsega upoštevanja vredni, toda popolnoma zadovoljivi le niso.

Predvsem je jasno, da hoče tudi vsa Slovenija postaviti spomenik kralju kot spomenik vsega naroda. Če posamezni kraji po primeru Kranja še posebej počaste spomin kralja Zedinitelja, je to le pozdraviti, toda Slovenija bi potrebovala še svoj veliki spomenik.

In mnenja smo, da ni spomenika, ki bi tako lepo predočil ves ogromni pomen dela velikega kralja za Slovenijo, kakor bi bila zgraditev zveze Slovenije z morjem v njegovem imenu. Kajti kralj Aleksander je dal Sloveniji z osvobojenjem dohod do morja in možnost za gospodarski razmah. Na morje so bile uprte vedno njegove oči in še njegova zadnja pot je opominjala na pomen morja za naš gospodarski in nacionalni napredek. Simboličen pomen je bil v tem zadnjem potovanju kralja-mučenika po svobodnem morju na jugoslovanskem brodu v zavezniško Francijo. In ta simbolični pomen dogradimo do konca, da si za vedno zagotovimo svoj prostor ob morju. In zato potrebujemo cesto na morje, zato mora prenehati biti zveza Slovenije z morjem le nedosegljiva zahteva, temveč mora postati resnica, kakor je želel to On, ki nam je dal svobodo.

Aleksandrova cesta na morje! Velika in moderna cesta, ki spaja vso Slovenijo z morjem, ki bo vsakemu tujcu pričala, kako neločljivo je zvezan spomin na velikega kralja z vsem našim napredkom, je pač najlepši spomenik velikega kralja. To bi bil v resnici spomenik vse dežele in časa primeren kakor noben drug.

Je to sicer velik načrt, ki bi zahteval velike žrtve, toda gospodarski pomen tega načrta je tako velikanski, da bi seveda morala tudi država in samouprave prispevati v ta namen, saj bi imeli tudi vsi dobiček od nje. Pa še cela vrsta drugih možnosti

je, da se ta načrt izvede, pa čeprav bi morala izgledati na prvi hip nad vse težko izvedljiv. A tudi v tem je pomembnost takšnega spomenika, ker bi njegova postavitve dokazovala, da v resnici delamo v kraljevem duhu in da zmoremo zato v slogi tudi največja in najtežja dela. Bil bi to

Še vedno nejasnosti o taksi na račune

Ni kmalu katera nova davščina tako zelo razburila poslovnega sveta, kakor obvezno taksiranje računov tudi že od zneska 20 Din dalje. To pa ne le zaradi nove znatne denarne obremenitve, ki jo je pomenila nova taksa, temveč predvsem zaradi cele kopice vprašanj, ki so nastala ob uvedbi te takse in na katera ni bilo v predpisih nobenega zadostnega in zadovoljivega pojasnila. Zlasti za večje prodajalne je bila ta nova taksa naravnost velikanska nadloga. Dolžnost taksiranja računov je že bila v veljavi, nikjer pa se ni moglo dobiti blokov za to takso. A računski so se smeli izdajati le na predpisanih blokih. Cele dneve so tedaj izgubili nekateri nameščenci večjih podjetij zaradi teh novih taks. Pa na vse zadnje se je po nešteti pojasnilih, predpisih in navodilih stvar le nekako uravnala in vsaj javno ni bilo slišati novih pritožb. A kakor vse kaže, popolne jasnosti o taksi na račune še vedno ni in še vedno prihajajo na dan nova sporna vprašanja. Celo takšna, ki bi morala biti že od vsega početka rešena.

Tako nam piše ugledni naročnik lista med drugim tudi to-le:

... Bil bi že čas, da bi bili

ki nas osrečujejo skraj vsak mesec z vedno novimi naredbami in predpisi, že vendar enkrat pojasnili nam in svojim nameščencem vse potrebno glede takse na račune.

Tako sem pred kratkim kupil v trgovini nekaj papirja za natančno Din 20.—. Prodajalka mi je hotela dati za nakup taksiran račun s kolkom 50 par. Jaz pa sem tak račun odklonil, ker sem mnenja, da se plača ta taksa šele takrat, kadar račun presega 20 Din. Blagajničarka pa mi je odgovorila, da so vprašali nekega finančnika, ki je dejal, da je treba plačati takso 50 par za račune od 20 Din dalje, torej tudi za račun, ki znaša natančno 20 Din. Zato menim, da bi bilo dobro, če bi se že enkrat jasno povedalo, kdaj se mora plačati ta taksa: ali šele pri računih od Din 20'01 dalje, ali pa tudi že za račune, ki znašajo natančno Din 20.— in prav tako ali se plača taksa Din 1.— že za račune Din 100'00 ali pa šele za račune od Din 100'01 dalje!

Če bi gospodje, ki izdajajo vse te nared-

be in predpise, le malo poznali poslovno življenje, bi se nemara potrudili, da izdajajo le jasne in natančne predpise, da ne bi bil davkoplačevalec nikdar v tem neprijetnem položaju, da mora izgubljati čas in denar, da izve, kako je razlagati in pojmovati ta ali oni predpis!...<

K temu dopisu našega naročnika pripominjamo, da je po našem mnenju zmotno mnenje, da se plačuje taksa že pri računih, ki se glase na natančno 20 Din.

Tar. post. 34., s katero je določena taksa na račune, pravi, da se plača taksa, če v računih označena vsota znaša 20 do 100 dinarjev Din 0'50, če pa znaša vsota nad 100 Din pa Din 1.—.

Predpis pravi torej, če znaša nad 100 dinarjev, se plača taksa 1 Din, če znaša račun le natančno 100 Din, potem se plača še taksa Din 0'50. Per analogiam pa iz tega sledi, da se tudi taksa Din 0'50 plača šele, če znaša račun nad Din 20.— in da ni taksne dolžnosti, če znaša račun natančno Din 20.—. Besedilo zakona je torej čisto jasno in v tem pogledu ne bi smelo biti nobenega nesoglasja, če seveda ne bi nekateri mislili, da morajo biti vedno bolj papeški od papeža samega.

Zeleti bi samo bilo, da bi tudi finančna uprava v tem smislu poučila svoje organe, kar bi bilo tudi v interesu finančne uprave same, ker je znano, da preveč napet lok — poč. Na vse zadnje bi pri veliki gorečnosti finančnih organov moglo priti tudi do reakcije pri prodajalcih in da bi ti, mesto da plačajo pol dinarsko takso, zaokrožili račun za pol dinarja niže, pa bi bili potem nedvomno oproščeni plačila takse: Bafa prodaja n. pr. blago do sledno po Din 99.— in ne po Din 100.—, po Din 19.— in ne po Din 20.— in zato plača v prvem primeru le pol dinarsko takso, dočim je v drugem popolnoma oproščen dolžnosti taksiranja računa. In kaj če bi vsi drugi prodajalci sprejeli ta sistem cen na 9! Naj to preudari finančna uprava in zato naroči svojim organom, da ne bodo pregoreči tam, kjer to ni umestno. Dobra volja davkoplačevalcev je tudi kapital in tega kapitala naj finančna uprava že v lastnem interesu ne zametuje!

Zeleti bi samo bilo, da bi tudi finančna uprava v tem smislu poučila svoje organe, kar bi bilo tudi v interesu finančne uprave same, ker je znano, da preveč napet lok — poč. Na vse zadnje bi pri veliki gorečnosti finančnih organov moglo priti tudi do reakcije pri prodajalcih in da bi ti, mesto da plačajo pol dinarsko takso, zaokrožili račun za pol dinarja niže, pa bi bili potem nedvomno oproščeni plačila takse: Bafa prodaja n. pr. blago do sledno po Din 99.— in ne po Din 100.—, po Din 19.— in ne po Din 20.— in zato plača v prvem primeru le pol dinarsko takso, dočim je v drugem popolnoma oproščen dolžnosti taksiranja računa. In kaj če bi vsi drugi prodajalci sprejeli ta sistem cen na 9! Naj to preudari finančna uprava in zato naroči svojim organom, da ne bodo pregoreči tam, kjer to ni umestno. Dobra volja davkoplačevalcev je tudi kapital in tega kapitala naj finančna uprava že v lastnem interesu ne zametuje!

Tudi Amerika dobi petletko

12 milijard za javna dela in za omejitev brezposelnosti

Stara resnica je, da je mogoče brezposelnost odpraviti le z zaposlitvijo ljudi, ne pa s podporami, ki pomenijo dejansko samo iztrošenje narodnega kapitala. To resnico hočejo sedaj uveljaviti v Ameriki na naravnost grandiozen način.

Ameriška uprava dela je namreč izdelala petletko za velika javna dela. Vsa ta petletka bi veljala 12 milijard dolarjev, od katerih bi se 7 milijard porabilo za gradnjo javnih poslopij, pet pa za gradnjo higienskih stanovanj v proletarskih velenih delih. Vsako leto bi se uporabilo za ta dela 2-4 milijarde dolarjev. Denar bi dale zvezne rezervne banke, in sicer na podlagi dolgoročnih posojil, za katere bi jamčila država. V Ameriki namreč pravijo, da leži v denarnih zavodih na milijarde dolarjev brez vsakega haska, dočim bi ta denar ustvarjal nova bogastva, če bi bil plodonosno naložen v nova dela.

Izvedla pa bi se le dela, ki bi se obrestovala in ne samo zabijal v zemljo denar, kakor se pri javnih delih dogodi le prepogosto. Kajti tudi za javna dela mora ve-

ljati princip rentabilnosti in če te ni, potem je bolje, da se takšna dela tudi ne izvrše. Zidanje cest, ki nimajo posebne prometne vrednosti, graditev stavb, ki služijo le v parado in podobna javna dela so dejansko le škodljiva, ker se zazidava narodni kapital v mrtve objekte, od katerih nihče nič nima. V Ameriki hočejo zato izvajati v prvi vrsti le javna dela, ki bodo tudi rentabilna in se bo zaradi njih narodno premoženje pomnožilo. Tudi ruske investicije v ogromne tvornice imajo ta končni pozitivni cilj.

V Nemčiji, Ameriki, Rusiji, Avstriji in drugih državah se torej pobija brezposelnost le pozitivno z investicijskimi deli. Ne bo drugače, da bomo ta splošno priznani recept za ozdravitev gospodarske krize začeli izvajati tudi pri nas, ker pač druge rešitve ni. In tudi potrebna sredstva v ta namen se bodo mogla najti, če bo dovolj dobre volje. S klirinškim zavodom bi se mogla v kratkem dobiti v vsaki banovini ogromna sredstva za plodonosne investicije. Saj je pri nas še mnogo premalo

brezgotovinskega prometa in saj še nismo niti prav poizkusili, da ta promet dobro izkoristimo.

Javna dela morajo priti na program državne politike, kar naj se pokaže tudi pri sestavi novega proračuna. V tem pogledu ne bi smelo biti nobenega štedenja, ker bi bilo to varčevanje na nepravem mestu.

Uvideven finančni minister

Češkoslovaški finančni minister Trapl je izjavil, da se davkoplačevalci na Češkoslovaškem ne smejo več obremeniti z novimi davki, ker bi sicer moglo priti do poloma narodnega gospodarstva. V podobnem in še slabšem položaju so davkoplačevalci tudi v drugih državah, le žal, da finančni ministri tega nočejo spoznati.

Ali je res nemogoče, da bi se upošteval več ko težavni položaj davkoplačevalcev, kadar je pomoč še mogoča?

Obrtniški teden bo od 1. do 8. decembra 1934

Sporazumno s Centralnim odborom za organizacijo Obrtniškega tedna v kraljevini Jugoslaviji, ki ima svoj sedež v Zagrebu, obveščamo obrtnišstvo in našo javnost, da bo Obrtniški teden v Dravski banovini prirejen po načrtu, kakor smo ga že objavili. Prosimo vse krajevne odbore, da nadaljujejo priprave sporazumno z okrožnimi delovnimi odbori v Ljubljani, Novem mestu, Celju in Mariboru. Podrobnejša navodila dobe v najkrajšem času, ker so propagandni lepaki že v tisku, v delu pa tudi vse ostalo propagandno gradivo, osobito predavanja in podobno. Uprava ljubljanskega radija je obljubila, da bo dala na razpolago za časa Obrtniškega tedna vsak dan okrog 13. ure primeren čas za obrtniško radijsko predavanje.

Dan 1. decembra, ki je naš narodni in državni praznik, bo slovensko obrtnišstvo praznovalo v prvi vrsti kot narodni praznik, svoje manifestacijske zbornice v zvezi z Obrtniškim tednom pa bo imelo na nedeljo, dne 2. decembra t. l. Vsa prireditve pa se bo izvedla tako, da niti najmanj ne bo motila splošnega narodnega žalovanja.

Namen Obrtniškega tedna je, z resnimi prireditvami manifestirati stanovsko zavest, na drugi strani pa s stvarno propagando pridobiti obrtniku in njegovim izdelkom naklonjenost občinstva in prednost pred drugimi, osobito inozemskimi izdelki.

Glavni odbor za Obrtniški teden
v Ljubljani,
Predsednik Josip Rebek.

Rooseveltov opomin bankam

Na kongresu ameriške bančne zveze je zahteval predsednik Refico Jones od bankirjev, da dovolijo zasebnemu gospodarstvu večje kredite. Vlada bo še bolj uvaževala želje bank, a te morejo zato, v večji meri služiti narodu.

Pozornost je vzbudila izjava Roosevelta, ki je med drugim dejal naslednje: O narodnih in mednarodnih stališčih finančne politike je mnogo bolje poučen kakor pa bankirji, ki so med seboj needini in ki zastopajo le del naroda, dočim zastopa vlada ves narod. L. 1933. je Roosevelt rešil banke in pozval narod, da ima zopet zaupanje do bank. Zato pa zahteva, da sedaj tudi banke store svojo dolžnost do naroda in da posojajo dolgoročno denar, da morejo priti podjetja in delavci zopet kvišku. Če banke tega ne bodo storile, potem bo vlada zopet financirala gospodarstvo po svojih kreditnih ustanovah. V interesu bank samih je, da aktivno sodelujejo pri obnovi dobrega zaslužka prebivalstva. Ta zaslužek pa ne sme obstajati le v bančnih obrestih, temveč mora omogočati vsakemu državljanu, da mu njegovo delo tudi nekaj prinese. Vlada bo stabilizirala cene in vrednote, zato pa tudi ni nobenega razloga za obotavljanje.

Fr. Zelenik:

Tega nimamo

je odgovorila mlada prodajalka stranki, ki je zahtevala neki predmet, katerega je videla označenega s ceno v izložbi dotične trgovine. Lahko si mislite osupel obraz kupovalke, pa potem tudi reče obraz prodajalke, ko je kupovalka rekla, da je vendar v izložbi.

Trgovec z bogatimi izkušnjami mi je zatrjeval, da dobivajo stranke večkrat takšen odgovor, čeravno ni stranka niti prav povedala, kaj hoče. S takšnim odgovorom da si prodajalec ali prodajalka prihrani trud z iskanjem, razkazovanjem, pojasnjevanjem, zavijanjem predmeta in pospravljanjem neprodanega. Čeravno je to trdil trgovec s staro prakso, vendar smemo domnevati, da tak odgovor ni vedno posledica malomarnosti, temveč je prodajalec ali prodajalka v resnici mnenja, da tega ni v trgovini. Seveda je v tem tudi več ali manj površnosti, ker bi pač lahko povprašal katerega sonastavljenca ali tudi svojega šefa, če je kaj takega ali vsaj podobnega v trgovini. Morda je tega kriva tudi bojazen nastavljenca, ker se noče izdati, da ne pozna zaloge.

Ako je navzočen sam gospodar in sliši željo stranke, bo seveda dal takoj prinesiti zaželeno ali slično in bo popravil nerodnost nastavljenca.

Lastnik trgovine lahko veliko koristi svoji trgovini z dobrim vzgledom. Kadar imajo uslužbenci gospodarja, ki se potrudijo, da zadosti vsako stranko, se bodo nastavljenca videli nad gospodarjem in se tudi trudili. Posebno mlade nastavljenca treba vzgajati, seveda zlepa. Mladi ali novi nastavljenec še ne more poznati natančno vse zaloge.

Odgovor: Tega nimamo, povzročil večkrat pri stranki vtis omalovaževanja. Ako

zahtevano v resnici ni v zalogi, se nikakor ne sme naravnost reči, da ni v zalogi, temveč se je ravnati po starem praktiku, kateri reče, da natančno tega blaga trenutno nima, da pa hoče pokazati popolnoma podobno in upa, da bi tudi to odgovarjalo zahtevam kupca in podobno. Ako pa predmet ne spada v stroko te trgovine, tedaj se naj pove trgovina, v kateri bo stranka dobila zaželeno blago. Morda bo tudi dobro, če se stranki reče, da se zahtevano preskrbi, da se bo pozneje poslalo itd.

Naj še nekaj dodam članku. Gospodar mora biti vedno v trgovini. Za njega veljajo poslovne ure ravnatako, kakor za njegove nastavljenca. Tako mi je govoril svojčas star trgovec, ki je imel zelo veliko trgovino. V trgovini sta bila tudi hčerka in sin in vendar je stari gospodar bil vedno tudi sam v trgovini od jutra do večera, ves čas, kar je bila trgovina odprta.

Nikakor ni dobro za trgovino, če se osebje preveč menjava. Posebno v velikih trgovinah se novinci ne znajdejo tako hitro. Stranke tudi imajo več zaupanja v starejše nastavljenca, kateri so že dolgo v trgovini. Starejši prodajalec je že izkušen in po mnenju stranke lahko veliko bolje postreže, ko kak mlad novinec.

V vsako trgovino ne spadajo lepo namazane in popleskane prodajalke. Take spadajo v brivnico.

Ako nisem kaj prav napisal, pa se pritožite v »Trgovskem listu«. Gospod urednik bo gotovo tako prijazen in bo stvarne popravke rad priobčil, jaz se pa tudi ne bom jezil. Saj članka nisem napisal z namenom, da bi komu delal krivico, temveč hočem le koristiti.

Stoletnica tvrdke J. C. Mayer

Med onimi šestimi ljubljanskimi tvrdkami, ki praznujejo letos ob enem s svojo stanovsko organizacijo tudi stoletnico svojega obstoja, je tudi, kakor smo že poročali, tvrdka J. C. Mayer, ena vodilnih in največjih manufakturnih trgovin Slovenije.

Tvrdo je ustanovil dne 1. novembra 1834 Jacob C. Mayer iz Bavarskega, ki pa je med tem že izstopil iz bavarskega državljanstva in je bila zato pritožba proti ustanovitvi njegove trgovine zavržena. Svojo trgovino je J. C. Mayer ustanovil v Špitalski ulici v poslopju starega meščanskega špitala, po katerem je tudi ulica dobila svoje ime. V kratkem času je J. C. Mayer razvil svojo trgovino do ene prvih trgovin v mestu. Prodajal je blago na drobno in na debelo in zato ustanovil tudi manjšo menjalnico. Med njegovimi klienti je bil tudi Prešernov prijatelj Andrej Smole. V kratkem je postal J. C. Mayer popolnoma Ljubljčan, zlasti še, ko se je poročil z Ivano Sone, hčerko uglednega ljubljanskega trgovca. Njegov edini sin, Emerik, ki se je rodil l. 1841, je vstopil v očetovo trgovino l. 1859 in dal po očetovi smrti podjetju nov razmah. Razširil je svojo menjalnico in ustanovil v Gradcu še drugo banko pod imenom E. C. Mayer & Comp., ki je delovala do leta 1908. Kakor drugi takratni veliki trgovci, tako se je tudi Emerik Mayer udeleževal v industriji in ustanovil l. 1867 tvornico za žičnike, l. 1907. pa tvornico papirnatih vreč v Metelkovi ulici. Bil pa je tudi skozi desetletja član upravnega sveta Kranjske industrijske družbe.

Ljubljanska trgovina J. C. Mayer se je zlasti razširila po potresu, ko se je preselila v sedanje prostore v Kresiji. Vsi lokali so bili tako moderno in luksuzno urejeni, da so bili takrat prava senca za Ljubljano. Sedanji šef tvrdke Emerik ml. je vstopil v tvrdko l. 1902. in jo vodi po očetovi smrti v l. 1916. do danes. Tudi sedanji šef se je poročil z Ljubljanko, in sicer s hčerko uglednega ljubljanskega tvorničarja Samasse. Kakor oče, tako je tudi sin deloval v industriji in je od l. 1931. eden glavnih družabnikov tvrdke Jugo-Rhomberg & Co., ki ima tvornico čipk v Zagorici pri Bledu.

Tvrdo J. C. Mayer je ena glavnih ljubljanskih manufakturnih trgovin, ki je čisto domača in ki se je tega tudi vedno zavedala. Nastavljala je le domače ljudi in to večinoma ljudi, ki so bili nad vse agilni v naših narodnih društvih. Posebno v starejših časih je bil pomočniški zbor

tvrdke Mayer za marsikatero naše narodno društvo eden glavnih podpornikov. V Sokolu, v Čitalnici, v pevskih društvih so bili nameščenci tvrdke Mayer agilni člani, da omenimo le nekatere, posebno delavna, ko: Pavel Drašler, Anton Vrhunc, Ivan Vernik, Josip Dacar, Fran Mulaček, itd.

Tvrdo Mayer je imela vedno tudi to dobro načelo, da je plačevala svoje nameščence zelo dobro in da jih ni menjavala. Zato so večinoma ostajali vsi njeni sodelavci, razen če so se osamosvojili, skoraj vedno do konca svojega življenja pri tvrdki. Tako n. pr. sedanji poslovodja Karl Tekavčič, ki praznuje prihodnje leto že 60letnico službovanja pri tvrdki. Mnogi sodelavci pa so se tudi osamosvojili in postali ugledni trgovci in podjetniki. Tako n. pr. gg. Ivan Engelsberger v Trzinu, Josip Ciuha v Ljubljani, Martin Ogorevc v Konjicah, Makso Domicelj v Rakeku, Franc Peterkovič v Pregradi, tvorničar Henrik Francel na Prulah in drugi.

Tvrdo J. C. Mayer je tipičen primer domače tvrdke, ki je v korist vsemu narodnemu gospodarstvu, pa čeprav njen lastnik ni sin našega naroda. Z nastavljanjem le domačih ljudi pa je tvrdka naša in zato se s priznanjem spominjamo njenega jubileja in ji želimo, da tudi v novi stoletnici enako uspešno nadaljuje svoje delo.

Indeksi cen zagrebške Delavske zbornice za mesec september

Indeksi cen na debelo (22 predmetov, 2 skupini, cene v l. 1913 = 100): totalni indeks 1039, (v avgustu 1934 1045 in v septembru 1933 1057). Cene na debelo so ostale torej napram avgustu skoraj iste, napram septembru 1933. pa so padle.

Indeksi cen na drobno (57 predmetov, 4 skupine, julij 1914 = 100): totalni indeks v septembru 1934 1219, v avgustu 1934 1219 in v septembru 1933 1266. V primeri z avgustom so ostale neizpremenjene, v primeri s septembrom pa so na zadovala za 45%.

Indeks življenjskih stroškov za delavsko družino štirih oseb (4 skupine predmetov, julij 1914 = 100%): celotni indeks september 1934 1138 in 1091, avgust 1934 1154, od 1106 in september 1933. 1188, od 1137. Življenjski stroški so se v primeri s prejšnjim mesecem znižali za 124%, v primeri z lanskim septembrom pa za 362%.

Pozor trgovci!

Pred približno desetimi dnevi je prišel k nekemu ljubljanskemu trgovcu neki krojaški pomočnik ter s ponarejenim podpisom in ponarejeno štampiljko izvalil na račun nekega poštenega krojača iz rajbližje okolice Ljubljane precejšnjo količino podloge. Dotični sleparski pomočnik je na podoben način nedavno opeharil tudi nekega konfekarja in tudi drugod je že na isti način skušal priti do blaga. Zato se opozarjajo vsi trgovci, da ne nasedejo temu sleparju, temveč ga ob prvi priliki izroče stražniku. Dotičnik je srednje postave ter jako mirnega in uglajenega obnašanja, da nihče v njem ne more slutiti pustolovca.

Podelitev vagonov na državnih železnicah

Generalna direkcija državnih železnic javlja, da se bodo začeli s 1. novembrom podeljevati vagoni samo enkrat na dan, in to ob 12. uri. Zato se opozarjajo vse stranke, da vložijo svoja naročila vagonov pri načelnikih postaj najkasneje do pol devetih dopoldne, in sicer dan preje, ko potrebujejo vagon. Kar se pa tiče vagonov za blago z veliko prostornino, vagonov za sveže meso, perutnino, oglje itd., za katero blago ima naša železnica le omejeno število vagonov, pa se priporoča, da se naročila za vagon vložijo že dva do štiri dni pred nakladanjem blaga, da bi mogle železnice popolnoma ustreči željam poslovnega sveta.

Sestanek interesentov,

ki se nameravajo udeležiti tečaja o socialni ekonomiji bo v sredo, dne 7. novembra ob 7. uri zvečer v društveni sobi celjskega Obrtnega doma. Na tem sestanku bodo sporočene vse podrobnosti o tem tečaju, ki se takoj nato otvori. Zato naj se vsi sigurno udeležijo sestanka, na katerem se bodo po možnosti upoštevali tudi predlogi posameznikov. Torej še nekaj dni nas loči od tega važnega gospodarskega tečaja, ki ga priredi celjski pododbor Društva absolutentov drž. trg. šol za Dravsko banovino. Nadejamo se, da bodo tudi naši pridobitveni krogi podprli naša stremjenja s tem, da bodo poleg svoje udeležbe priporočali obisk tudi svojim nameščencem. Odbor.

Jz naših organizacij

Uradni dan Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani za Celje in celjsko okolico bo v torek, dne 6. novembra 1934 od 8. do 12. ure dopoldne v posvetovalnici Združenja trgovcev za mesto Celje, Razlagova ulica št. 8 pritličje levo.

Ze v 24 urah

barva, pleštra in kemično naša obleka klobuke itd. škrobi in svetlolika srajce, ovratnike in manšete Pere. suši, munga in tika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4-6 Seeburgova ul. 8
Telefon št. 22-72

Mednarodni borzni indeks

Na vseh velikih borzah je bilo v preteklem tednu le malo kupčij, ker se povsod opaža velika negotovost glede bodočega razvoja političnih in gospodarskih dogodkov. Ljudje se zato vzdržujejo kupčij in čakajo na znake nadaljnega razvoja. Tečajji so se zato le malo izpremenili, vendar pa imajo čvrsto tendenco, kakor kažejo naslednje številke:

Koncem	1927	29.9.	6.10.	13.10.	20.10.	27.10.
= 100			1934			
London	79,3	78,9	78,9	76,8	76,8	
Pariz	49,7	48,2	50,6	48,9	48,2	
Berlin	32,9	32,1	32,6	32,2	32,2	
Praga	57,7	57,1	56,9	56,8	57,6	
Dunaj	32,8	32,8	32,6	32,4	33,3	
Milan	89,4	87,6	86,6	86,1	87,9	
Bruselj	23,6	22,6	23,2	22,5	21,9	
Amsterdam	31,9	31,5	32,0	31,9	31,6	
Curih	38,0	38,0	37,8	37,3	36,7	
Stockholm	11,9	12,1	12,5	12,6	13,1	
New York	52,8	53,1	54,6	54,5	53,2	

Mednarodni indeks se je na podlagi doseženih tečajev v preteklem tednu kljub mlačnemu razpoloženju na borzah dvignil od 44,7 na 44,8%.

»Službeni list«

kr. banske uprave Dravske banovine z dne 31. oktobra objavlja med drugim: Proglas kraljevskega nameštstva — Zakon o raznih konvencijah, sklenjenih med Rumunijo in Jugoslavijo — Razne razglase sodišč in uradov ter razne druge objave.

Politične vesti

Največji politični dogodek tega tedna je bilo zasedanje Balkanske zveze v Ankari. Zasedanje je pokazalo, da so vse balkanske države popolnoma solidarne z Jugoslavijo, kar so tudi vsi vodilni državniki teh držav ponovno naglasili. More se reči, da je vse zasedanje Balkanske zveze bilo v senci blagopokojnega kralja Aleksandra I., največjega propagatorja solidarnosti. Zato je tudi politični pomen zasedanja Balkanske zveze izredno velik.

Po četrtkovi seji je bil izdan o zasedanju Balkanske zveze kominike, v katerem se konstatira, da mir na Balkanu ni ogrožen. Naznanja se ustanovitev stalnega in gospodarskega sveta ter odobritev statutov obeh svetov. Na prihodnjem zasedanju se bo zlasti razpravljalo: o večjih trgovskih stikih vseh držav zveze, o izboljšanju prometa na Donavi in v Črnem morju, ustanovitvi balkanske banke in podpiranju tujskega prometa.

Minister za pravosodje Boža Maksimović je demisioniral in je bil njegov odstop sprejet. Začasno vodi posle pravosodnega ministra kmetijski minister dr. Kojić.

Vlada je začela razpravljati o proračunu ter je pričakovati, da bo proračun v kratkem predložen parlamentu.

Senat je izvolil v smislu čl. 6 zakona o volitvi senatorjev za predsednikovega namestnika dr. Nemca, za namestnika obeh podpredsednikov pa dr. Ravniharja in Simonovića.

Kemal paša obišče spomladi Bukarešto, kakor se poroča iz Ankare.

Bolgarska policija je aretirala v Stari Zagori 56 članov neke tajne komunistične organizacije.

Med avstrijsko vlado in zastopniki narodnih socialistov so se začela na Dunaju pogajanja, da se likvidira sedanji spor. Z vladne strani se zagotavlja, da more priti do sporazuma le, če narodni socialisti brezpogojno priznajo neodvisnost Avstrije in če bodo podpirali avstrijsko vlado. Hajmverovci s Starhembergom na čelu pa so odločno proti vsakim pogajanjem z narodnimi socialisti in ni izključeno, da pride zaradi tega vprašanja še do konflikta v avstrijski vladi.

Stanovska ustava v Avstriji je dne 1. novembra delno stopila v veljavo z imenovanjem članov državnega, kulturnega in gospodarskega sveta. V državnem svetu je premoč hajmverovcev evidentna.

327 italijanskih senatorjev je vložilo interpelacijo na zunanjega ministra zaradi preganjanja italijansčine na Malti. Dobro bi bilo, da bi podobno interpelacijo vložil kdo v angleškem parlamentu zaradi nečloveškega postopanja

Izročitev Pavelića in Kvaternika od Italije ter Perčevića od Avstrije je francoska vlada že zahtevala tudi oficijalno.

Francoski poslanik na Dunaju je izročil avstrijski vladi zahtevo francoske vlade, da se izroči podpolkovnik Perčević francoskemu sodišču.

Tudi tretji atentator Mijo Kralj je začel govoriti in na podlagi njegovih izpovedb je jasno, da se je marsejski atentat pripravil na Madjarskem in da je Pavelić zaukazal umor kralja Aleksandra. Atentatorji so žrebali, kdo od njih izvede atentat.

Novi trojki teroristov, ki je bila najbrže tudi soudeležena pri pripravah za marsejski atentat, so prišli na sled. Vsi trije teroristi so se izdajali za Čehoslovake, a jih vse izdaja kot Madjare.

Pariško časopisje je začelo energično zahtevati, da se kaznujejo uradniki, ki niso dovolj poskrbeli za varnost kralja Aleksandra ob prihodu v Marsej.

Čsl. vojni minister Brađač zahteva zopetno uvedbo dveletne vojaške službe.

Motorizirano divizijo 12.000 mož namestila ustanoviti španska vlada, da bi mogla takoj v kali zatreti vse nemire.

Na vseindijskem nacionalnem kongresu je imel Gandi pred 30.000 slušatelji svoj poslovilni govor, v katerem je naznanil, da odstopa kot voditelj. Njegov naslednik bo najbrže sedaj zaprti Pandit Neru, ki je mnogo bolj radikalen in ki zahteva, da postane Indija socialistična republika.

Narodna socialna stranka je bila v Južni Afriki proglašena kot protizakonita.

Preki sod je odpravljen na vsem Poljskem, ker se je varnost v državi zadovoljivo izboljšala.

V Irkutsku se je moralo zagovarjati 28 uradnikov zaradi gospodarske sabotaže. Stirje glavni krivci so bili obsojeni na smrt in takoj nato tudi ustreljeni.

Denarstvo

Uspeh delovanja hranilnic v Dravski banovini

V 29 samoupravnih (banovinskih, mestnih, občinskih in okrajnih) hranilnicah Dravske banovine so zbrani prihranki nad 160.000 vlagateljev v skupnem iznosu nad 1.000.000.000.—. S temi prihranki je omogočenih nad 20.000 posojil in kreditov v skupnem iznosu 950 milijonov Din. S pomočjo hranilniških posojil se je zgradilo blizu 360 šol, 11 cerkva in župnišč, 80 vodovodov, 56 občinskih uradnih poslopij, do 70 občinskih stanovanjskih hiš, 29 gasilskih domov, 6 sodnijskih poslopij, 24 elektrarn, 39 mostov, mnogo cest in drugih javnih naprav ter na stotine zasebnih hiš.

Ze te številke izpričujejo velik pomen, ki ga imajo hranilnice v narodnem, občinskem in državnem gospodarstvu. Zato, varčujmo, držimo se svojih hranilnic, da tako z lastno močjo in lastnimi sredstvi pomagamo dvigniti naše narodno gospodarstvo!

Brez varčevanja ni kredita, brez kredita ni napredka.

Pregled denarnih zavodov

Komisije za pregled denarnih zavodov so že imenovane in njih predsedniki so imeli že v Beogradu sejo, na kateri so dobili od pristojnih oblasti potrebna navodila za pregledovanje denarnih zavodov. Nekatere večje denarne zavode so začele komisije tudi že pregledovati. Kakor pravi »Jugoslovanski Lloyd«, je verjetno, da pride med komisijami in vodstvi denarnih zavodov do raznih nesoglasij, zlasti glede aktivnosti zavodov.

V Avstriji nameravajo zopet znižati obrestno mero

Na avstrijskem denarnem trgu vlada neprestano velika likvidnost denarnih sredstev. Ze nekaj tednov se govori v finančnih krogih o potrebi zopetnega znižanja obrestne mere. To vprašanje je sedaj že tako dozorelo, da se čaka samo na rezultat oktobrskega ultima. Če bo ta potekel gladko, potem je verjetno, da se obrestna mera zopet zniža. Hranilnice naglašajo, da obrestna mera za vloge ne sme znašati manj ko 3 odstotke.

*

Francoska banka da te dni v promet nov kovan denar po pet frankov.

Svicarsko štiriodstotno posojilo v višini 85 milijonov frankov je bilo trikrat prepisano.

Dr. Schacht se norčuje iz tujih upnikov

Na manifestaciji turinške industrije je govoril tugi gospodarski diktator Nemčije dr. Schacht. V svojem govoru je naglasil, da Nemčija svojih dolgov zaenkrat ne bo plačala. On sicer sočustvuje s tujimi upniki, toda pomagati jim ne more. Dolgovi se morejo plačati le, če se ima denar. Nemčija pa danes nima denarja. Da pa Nemčija nima denarja so po dr. Schachtovem mnenju krive prejšnje nemške vlade in pa tuje vlade, ki vodijo čisto napačno gospodarsko politiko. Tujim upnikom svetuje dr. Schacht, da za dve ali tri leta prenehajo z rezanjem kuponov in naj ta čas raje uporabijo v to, da svetujejo svojim vladam, da začno te drugo gospodarsko politiko in spravijo s tem mednarodno trgovino zopet v tek. Potem bo Nemčija zopet zaslužila in kupone plačevala, dokler bo šlo. Nemčiji je treba dovoliti večji izvoz ali pa je treba resignirati na plačilo dolgov. O sedanjih nemški gospodarski situaciji ni hotel dr. Schacht mnogo govoriti. Dejal pa je, da bo treba pač malo nategniti, da pa zaradi tega ni treba obupati. Bede ni, čeprav ni Nemčija zadostno preskrbljena s sirovinami. Doseženi pa so že veliki uspehi z nadomestnimi sirovinami in zadnji teden se je tudi posrečila proizvodnja sintetičnega kavčuka. Sicer so te sirovine še dražje, kakor pa naravne iz prekomorskih dežel, toda tudi te težave bodo še premagane.

TEDEN LJUBLJANSKI BORZI

Posrebno poročilo trgovskega lista

Devizno tržišče

Tendenca zelo čvrsta; promet Din 8.609.197'79.

Izredno živahna je bila devizna kupčija tekočega tedna. Osobito razgibanost je pokazal ponedeljekov borzni sestanek, ki je zaključil s skupnim prometom nad pet milijonov dinarjev, oziroma nad tri milijone več kakor pa je znašal ves promet preteklega tedna. Na praznik dne 1. t. m. ni bilo borznega sestanka, dočim je bil na ostalih borznih dnevih dosežen ta promet:

29. okt. 1934 Din 5.340.974'69 London-Newyork

30. okt. 1934 Din 2.061.222'49 Newyork-London

31. okt. 1934 Din 345.572'20 Din-Dunaj

2. nov. 1934 Din 861.428'41 London-Dunaj

Napram minulemu tednu, ki je dosegel komaj 2 milijona 40 tisoč dinarjev, izkazuje tekoči borzni teden presežek deviznega prometa v višini nad šest in pol milijona dinarjev. Največji porast zaključkov beleži London in deloma Newyork kot nam predočuje spodnja razpredelnica o prometu v posameznih devizah.

(Vse v tisočih dinarjev):

Devize	Minuli teden	Tekoči teden	
Amsterdam	25	87	
Berlin	—	2	
Budimpešta	42	210	priv. klir.
Bruselj	—	6	
Din. deviza	337	472	avstr. priv. klir.
Dunaj	1102	904	priv. klir.
Curih	75	82	
London	308	3887	inkl. priv. klir.
Newyork	84	1806	
Madrid	—	32	priv. klir.
Pariz	50	150	
Trst	3	924	
Solun	14	—	
Stockholm	—	44	
Varšava	—	3	

Gros zaključkov tvori predvsem deviza London, katere je bilo potom privatnega kliringa tokrat zaključeno za 3 milijone 579 tisoč dinarjev več nego v prejšnjem tednu, prav tako Newyork, čigar prometni porast znaša 1.722 tisoč dinarjev in deloma Trst, ki je povečal svoj promet za skoro en milijon dinarjev. Manjši porast prometa beleži še Budimpešta (privatni kliring) in Din. deviza poleg Pariza. Zanimivo je omeniti nazadovanje prometa v avstrijskih šillingih.

Skupni devizni promet v mesecu oktobru 1934 v iznosu 22.576 tisoč dinarjev je presegal totalni promet v oktobru lanskega leta (18.034 tisoč dinarjev) za nič manj ko štiri in pol milijona dinarjev.

Narodna banka je še nadalje posredovala v Amsterdamu (za Din 25.000'—), v Curihu (za Din 50.000'—) in v Parizu, katerega je dala na razpolago za dinarjev 25.000'—. V tem tednu je izmed privatnih kliringov beležil samo avstrijski šiling, in sicer na vse borzne dneve po Din 8'10 do Din 8'20.

Notice ostalih deviz so bile:

Devize	Dne 29. okt. 1934.		Dne 2. nov. 1934.	
	Din	Din	Din	Din
Amsterdam	2302'07	2313'43	2303'18	2314'54
Berlin	1364'58	1375'38	1365'14	1375'94
Bruselj	793'57	797'51	793'85	797'79
Curih	1108'35	1113'85	1108'35	1113'85
London	168'19	169'79	169'33	170'93
Newyork	3368'—	3396'26	3377'72	3405'98
Pariz	224'10	225'22	224'38	225'50
Praga	141'87	142'73	142'09	142'95
Trst	290'51	292'91	290'85	293'25

Vsled čvrste tendence, ki se je očitovala v stalnem, čeprav malenkostnem tečajnem porastu, so bile dosežene tele tečajne razlike (vse v točkah). Amsterdam + 1'11, Berlin 0'56, Bruselj + 0'28, London + 1'14, Newyork + 9'72, Pariz + 0'28, Praga + 0'22 in Trst + 0'34. Edini Curih je ostal nespremenjen.

Efektno tržišče

Tendenca še nadalje stalna.

Tudi v tem tednu ni bilo nobenih efektnih zaključkov in prav tako še vedno niso beležili bančni ter industrijski papirji.

Izmed državnih papirjev je v tekočem tednu oslabela Vojna škoda za pet točk v povpraševanju in ponudbi, Begluške obveznice za eno točko v ponudbi ter

Seligmanove obveznice po eno točko v denarni in blagovni notici. Edini 8% Blair je od torika na sredo okreplil svoj blagovni tečaj za en poen, med tem ko so vsi ostali državni papirji notirali brez izprememb.

Notice so bile 29. oktobra oz. 2. novembra t. l. naslednje:

7% investic. posojilo Din 71'—, oz. dtto za denar brez blaga; 8% Blair Din 60'— (denar), Din 64'— (blago) oz. Din 60'— (denar), Din 65'— (blago); 7% Blair Din 52'— (denar), Din 54'— (blago), oziroma dtto; Seligmanove obveznice Din 65'— (denar), Din 67'— (blago), oz. Din 64'— (denar), Din 66'— (blago); Agrarne obv. Din 41'—, oziroma dtto za denar brez blaga; Begluške obv. Din 56'— (denar), Din 58'— (blago), oz. Din 56'— (denar), Din 57'— (blago) in slednjič Vojna škoda Din 345'— (denar), Din 350'— (blago), oziroma Din 340'— za denar in Din 345'— za blago.

Žitno tržišče

Tendenca mirna.

Cene žita so ostale nespremenjene, prometa ni bilo. Tudi cene moke se niso spremenile, pač pa način notiranja. Kajti v smislu tolmačenja ministrstva financ čl. 23. zakona o izpremembah in dopolnitvah zakona o neposrednem davku z dne 18. februarja 1934 morajo mlevski izdelki beležiti na vseh domačih borzah brez 6% prometnega davka. V zvezi s tem je ljubljanska borza uvedla novi način notiranja moke že s 30. m. m., kot je iz spodnje tečajnice razvidno beleži na novo poleg baške in banatske moke nularice še slavonska moka nularica.

Žito:

Koruza:	Din		Din
	Din	Din	
suha, stara, za mletev sobna, promptna dobava, nav. vozna slov. postaja, plačilo 30 dni	147'50	150'—	
umetno sušena, letine 1934, s kvalitetno garancijo do namembne postaje, franko vagon slovenska postaja, plačilo 30 dni	115'—	117'—	
času primerno suha, zdrava, rešetana, s kvalitetno garancijo do namembne postaje, fco vagon slov. postaja, plačilo 30 dni	107'50	110'—	
Pšenica:			
bačka, 78 kg, zdrava, suha, rešetana, mlevska vozna, slov. postaja, plačilo 30 dni	160'—	162'50	
bačka, 79 kg, 1% primesi, zdrava, suha, rešetana, mlevska vozna, slov. postaja, plačilo 30 dni	165'—	167'50	
Mlevski izdelki:			
Moka:			
bačka, nularica, franko kol. Ljubljana, plačilo 30 dni	240'—	247'50	
banatska, nularica, fco kol. Ljubljana, plačilo 30 dni	242'—	245'—	
slavonska, nularica, fco kol. Ljubljana, plačilo 30 dni	237'50	240'—	

KUVERTA'
D. Z. O. Z.
LJUBLJANA
Karlovska c. 2 Vožarski pot 1
TVORNICA KUVERT IN KONFEKCIJA PAPIRJA

Čuvajmo Jugoslavijo!

Kolinska
ZNAK TVORNICE
CIKORIJA

Naš pravi domači izdelek!

Zunanja trgovina

Kompenzacijsko poslovanje z Nemčijo

Narodna banka je izdala za kompenzacijske kupčije z Nemčijo ta predpis: Domači izvozniki blaga v Nemčijo morajo svojim prošnjam za potrditev zasebnih kompenzacij z Nemčijo predložiti Narodni banki te listine: 1. Od pristojnih nemških oblastev za devizno poslovanje dovoljenje za zadevne zasebne kompenzacije v Nemčiji. To originalno dovoljenje se mora priložiti prošnji na Narodno banko. 2. Prošnji mora biti priložen tudi originalni bančni avizo domačemu izvozniku o izvršenem vplačilu mark na njegov račun v nemški kliring pri nemški Držav. banki. 3. Domači izvoznik, ki hoče doseči kritje svoje terjatve potom zasebne kompenzacije z uvoznikom, mora istočasno izdati Narodni banki pismeni nalog, da more banka za avizirano vsoto izdati nemški državni banki v Berlinu nalog za izplačilo zneska nemški tvrdki. V nalogu mora biti navedeni natančni naslov nemške tvrdke. Po tem nalogu pa bo Narodna banka postopala le v tem primeru, če bo tudi sama dovolila to zasebno kompenzacijo.

Pred začetkom trgovinskih pogajanj z Egiptom

V najkrajšem času se začno trgovinska pogajanja z Egiptom. Dobre trgovinske zveze z Egiptom so za vse naše narodno gospodarstvo največje važnosti, zato je želeli, da se k pogajanjem pritegnejo tudi praktični ljudje našega gospodarstva, da bodo njih bogate izkušnje v polni meri upoštevane. Posebno pa bi bilo treba gledati na to, da se na široko odpre egiptski trg našemu izvozu. Pa tudi v turističnem pogledu bi mogla prinesiti trgovinska pogajanja naši državi velike prednosti.

S Češkoslovaško se vodijo pogajanja za uvoz 25 vagonov rib iz Jugoslavije. Uvozu se upirajo gozdne uprave v Slovaški.

V Turčiji je začela obratovati četrti turška sladkorna tvornica in odslej Turčiji ne bo več treba uvažati sladkorja iz tujine.

Češkoslovaška naj bi dovolila sovjetski Rusiji kredit v višini 450 milijonov Kč, ki bi se uporabil za plačilo sovjetskih naročil na Češkoslovaškem v teku prihodnjih petih let.

Avstrijske zvezne železnice nameravajo do konca izvesti elektrifikacijo železnice, če se jim dovoli posojilo po 5%. Skupno bi bilo potrebnih za popolno elektrifikacijo avstrijskih železnic še 300 milijonov šillingov.

Kompenzacijski dogovor med Češkoslovaško in Madjarsko je bil podaljšán do konca leta.

Nemčija prodaja v Rumuniji kupljeno žito v severnih deželah po tako nizkih cenah, da ima izgubo.

Dr. Pirčeva sladna kava

je prvovrsten domač izdelek, s katerim pripravite zdravo, izdatno, redilno in ceneno pijačo za Vas in Vaše otroke. Dr. Pirčeva sladna kava je prav prijetnega okusa in jo pijo odrasli kot otroci z užitkom.

J. C. MAYERLJUBLJANA
STRITARJEVA UL. 6**1834 * 1. NOV. * 1934****OB STOLETNICI**SVOJEGA OBSTOJA ODDAJA TVRDKA OD 2.—10. NOVEMBRA
VEČJE MNOŽINE RAZNEGA MANUFAKTURNEGA BLAGA
P O I Z R E D N O Z N I Ž A N I H C E N A H**Konkurzi in
prisilne poravnave**

Razglašen je konkurz o premoženju Produktivne zadruge kleparjev, instalaterjev in sorodnih strok v Ljubljani. Konkurni sodnik Avsee, upravnik mase odvetnik dr. Schley. Oglasitveni rok do 10. novembra, ugotovitveni narok dne 16. novembra ob 10.

V stečajni zadevi Genovefe Florjan v Kapli se določeni narok za prvi zbor upnikov preklicuje in določa nov narok na dan 15. novembra ob 9. na sodišču na Vranskem.

Ker premoženje stavbne zadruge Here ne zadošča za kritje terjatev konkurznih upnikov, bodo morali doplačati posamezni zadržniki. Preračun prispevkov je na vpogled pri konkurznem sodniku in pri upravitelju konkurzne mase dr. Cepudru. Narok, na katerem se bo razpravljalo o morebitnih opazkah, se določa na dan 5. decembra ob 9.

Potrjuje se prisilna poravnava, ki je bila sklenjena v stečajni zadevi trgovca Dra-
ga Kramaršiča v Ljubljani.

Odpravljena sta bila konkurza veletrgovca Franca Gulda v Mariboru in stavbenika Ivana Živiča v Mariboru, ker je bila razdeljena vsa masa.

Uvedeno je poravnalno postopanje o premoženju gostilničarjev Martina in Ane Šket v Ljubljani, Miklošičeva cesta. Poravnalni upravnik Lojze Zajc. Narok za sklepanje poravnave dne 29. novembra ob 9., rok za oglasitev do 24. novembra. Poravnalna kvota 40%.

Končano je poravnalno postopanje trgovca in posestnika Stanka Lenarčiča v

Novi vasi in mizarskega mojstra Toma Jegliča v Radovljici.

**Doma
in po svetu**

Prava božja pot je postal Oplenec in vsak dan prihajajo večje in manjše skupine Jugoslovanov, da se poklonijo spomnu svojega voditelja.

Občinski svet v Travniku je sklenil, da zgradi mesto spomenika v spomin na blagopokojnega kralja dom za reveže.

Za ubožni fond mornarjev je v počastitev spomina kralja Aleksandra dovolila Jadranska plovidba 50.000 Din.

Občinski svet v Banji Luki je dovolil pol milijona dinarjev za postavitve spomenika viteškemu kralju Aleksandru Zedinitelju.

Marsejski občinski svet je dovolil kredit v višini 50.000 frankov za postavitve spomenika kralju Aleksandru.

Za Perčevića se toplo zavzema dunajska »Reichspost«, ki je od nekdanj slovela po svojem sovraštvo do vsega, kar je slovansko.

Servazzi, eden glavnih pomočnikov Perčeca, je bil po rumunskih vesteh ubit v zaporu v Budapešti. Očividno je Servazzi preveč vedel.

S ponarejenimi sto dinarji je plačeval Perčec naše ljudi, ki so mu prinašali vesti iz Jugoslavije. Perčec je še vedno na Madjarskem. Ni pričakovati, da bi Madjarska Perčeca izročila, ker pač ve preveč.

Voja Marinković, minister brez listnice v sedanji vladi, je nevarno obolel.

60letnico je te dni praznovala sloven-

ska pisateljica in odlična javna delavka Minka Govekarjeva. Zlasti mnogo in uspešno je delovala za napredek ženskega gibanja.

BLASNIKOVA »VELIKA PRATIKA« ZA LETO 1935 JE IZšla LETOS ŽE DEVETDESETIČ. Za ta jubilej je prav lepo in primerno opremljena. Znano je, da hočejo imeti Slovenci samo to pratio, ne samo pri nas doma, temveč tudi v inozemstvu, v Ameriki, Avstriji, Nemčiji, Italiji itd. Ta edino prava in res domača pratika se naroča pri tiskarni I. Blasnika nasled. v Ljubljani.

Accurti, drž. tožilec v znanem predvojnem veleizdajniškem procesu, je v Zagrebu umrl.

Angleški princ Jurij in njegova zaročenka princesa Marina bosta pozvala vse, ki jima nameravajo poslati poročno darilo, da raje obdarijo kakšno bolnišnico. Princ Jurij je namreč predsednik neke bolnišnice v enem najbolj revnih delov Londona.

150 instalacij za razsvetljavo vagonov v vrednosti poldrugega milijona zlotov nameravajo jugoslovanske železnice naročiti na Poljskem.

Tvornica tanina v Županji začne zopet obratovati. Tvornica bo zaposlila okoli 500 delavcev.

Tretja tekstilna tvornica bo v kratkem začela obratovati v Čakovcu. Stroji so že montirani.

Čsl. zunanji državni dolgovi so se zaradi devalvacije krone zvišali za 782 milijonov čsl. kron.

Češkoslovaška letovišča je lani obiskalo 63.350 tujcev, za 13.500 več ko v letu 1933. Večji obisk tujcev je posledica devalvacije Kč.

V Bernu se je začel pred kazenskim sodiščem nad vse zanimiv proces o pristnosti znanih Sionskih protokolov, po katerih baje Židje pripravljajo svetovno vlado židovstva. Dosedaj se je večina prič in strokovnjakov izjavila proti pristnosti teh protokolov.

Zagrebski šimenski sejem

Kljub slabemu vremenu je bil dogon na letošnjem zagrebskem šimenskem sejm naravnost odličen. Lani je bilo postavljenih na trg 3097 glav živine, letos pa 5283. Cene so bile iste ko na tedenskih sejmih, povpraševanje pa manj živahno. Kupeev je bilo sicer mnogo, a kupčija manj živahna.

Dogon: 326 bikov, 1218 krav, 296 junic, 614 volov, 155 juncev, 135 telet, 1464 konj in žrebet, 824 prešičev in 246 pujskov.

Cene: biki od 3—5, krave za klanje od 2'70—3'50, junice za klanje po 3'25—4'50 za kg; junice za rejo po 700—850 Din za žival; voli I. vrste po 4'50—5'50, II. po 3'50—3'80, bosanski po 2'60—3, teleta živa po 6—7, zaklana po 8'80, pitani prašiči po 8—8'50, nepitani po 6—6'50, pujski do 2 leta po 10—10'50, konji po 4000—7000 Din par, žrebeta po 1500—2500 žival, konji za klanje po 1'50—2 za kg.

Detelja po 45—50, slama za krmo po

30, za steljo po 25—30, seno po 30—35 za stot. Buče po 0'80—1'50 za glavo, krompir po 0'45—0'50, zelje po 0'35—0'60 in repa po 0'20—0'25 Din za kg.

Radio-Ljubljana

Nedelja, dne 4. novembra: 7.00: Telovadba (Pustišek Ivko) — 7.30: Plošče (resna glasba) — 8.00: Poročila — 8.15: Orgelski koncert — 8.55: Vršsko predavanje — 9.15: Prenos cerkvene glasbe iz trnovske cerkve — 9.45: Plošče (resna glasba) — 10.20: Dobra vzgoja in nega otrok (ga. Zajc-Boškovičeva) — 10.40: Samospevi g. Joža Likoviča, vmes Radijski orkester — 12.00: Čas, poročila, Radijski orkester — 16.00: Kmetijska posvetovalnica (Ing. Sadar Vinko) — 16.30: Oktet »Ljubljanskega Zvona« poje resne speve — 17.15: Plošče (resna glasba) — 20.00: Nac. ura: Razglas ujedinjenja Bosne in Hercegovine s Sremom — 20.25: Jedilni list, program za ponedeljek, plošče (resna glasba) — 20.45: Koncert orkestralnega društva Glasbene Matice — 22.00: Čas, poročila, Radijski orkester.

Ponedeljek, dne 5. novembra: 12.15: Plošče (resna glasba) — 12.50: Poročila — 13.00: Čas, plošče (resna glasba) — 18.00: Odlomki iz Črne gore (Vladimir Regally) — 18.20: Radijski orkester — 18.40: Slovenščina — 19.10: Nacijon. ura: Ilirski pokret — 19.35: Plošče — 19.50: Program za torek, jedilni list — 20.00: Zdravniška ura (dr. Bogomir Magajna) 20.20: Komorni trio Svetel — 21.20: Otroške žalostinke, poje ga. Thierry-Kavčnikova — 21.50: Čas, poročila, radijski orkester.

Torek, dne 6. novembra: 11.00: Solska ura: O mladinski igri v splošnem in posebej (Vombergar Joža) — 12.00: Plošče — 12.50: Poročila — 13.00: Čas, plošče — 18.00: Gospodinska ura: Puding, dodatna hrana za bolnike (Milenka Šerko) — 18.20: Otroški kotček (ga. Cirila Medvedova) — 18.40: Nemščina — 19.10: Nac. ura: Vojska in narodna prosveta — 19.35: Plošče — 19.50: Jedilni list, program za sredo — 20.00: Prenos iz Beograda — 22.00: Čas, poročila, Radijski orkester.

Narodno gledališče v Ljubljani

Drama, začetek ob 20.

Sobota, dne 3. novembra: Orlič. Red C.
Nedelja, dne 4. novembra ob 15.: Mlinar in njegova hči. Izven. Znižane cene od 20 Din navzdol. Ob 20.: Gugalnica. Izv. Znižane cene.

Ponedeljek, dne 5. novembra: Velika noč. Red B.

Torek, dne 6. novembra: Zaprto.

Opera.

Sobota, dne 3. novembra: Trubadur. — Red B. Gostujeta gđc. Vera Majdičeva in g. dr. Adrian. Red B.

Nedelja, dne 4. novembra: Hoffmannove pripovedke. Izven. Znižane cene.

Ponedeljek, dne 5. novembra: Zaprto.
Torek, dne 6. novembra: Hovanščina. — Red C.

SLOVANSKA ZVEZA HRANILNIC

je izdala ta-le poziv k

**31.
oktobru****Mednarodnemu
prazniku
štedenja:**

„Zgolj s pomočjo varčevanja se more zbrati močan kapital, s katerim bo mogoče doseči in zagotoviti blagostanje, kulturni in gmočni napredek Slovanov.“

Zaupajte Vaš denar

MESTNI HRANILNICI LJUBLJANSKI

ki izplačuje nove vloge (vložene po 1. I. 1933) vedno v vsakem obsegu ter plačuje za vloge na 3mesečno odpoved 5%, za navadne 4% obresti

**Trgovci! Naročajte blago pri
tvrdkah, katere oglašajo v
„Trgovskem listu“!**